21/05/2020

21η Μαΐου 1864: Τα Επτάνησα ενώνονται με τη Μητέρα Ελλάδα

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Ήταν πρωί της 21ης Μαΐου του 1864, όταν η γαλανόλευκη σημαία υψωνόταν στο φρούριο της Κέρκυρας κι ο 39χρονος τότε, Θρασύβουλος Ζαΐμης παραλάμβανε επίσημα τα Επτάνησα από τον Άγγλο αρμοστή Ερρίκο Στορξ.

Ο Σερ Ερρίκος Νάιγκ Στόρξ επιβιβάζεται στη ναυαρχίδα του βρετανικού στόλου της Μεσογείου «Δούξ του Μάλβουρυ» και αναχωρεί. Οι βρετανικές φρουρές στα φρούρια αντικαθίστανται από ελληνικά στρατιωτικά τμήματα, υποστέλλονται οι βρετανικές σημαίες και γίνεται έπαρση της Ελληνικής. Η αγγλική παρουσία, με τον τίτλο της Προστασίας στα Επτάνησα, που στην πράξη δεν ήταν παρά καθεστώς αποικίας, παίρνει τέλος. Η ένωση της Επτανήσου με την Ελλάδα γίνεται πραγματικότητα. Γιατί τελικά αποφασίστηκε η ένωση των Επτανήσων με την Ελλάδα εκείνη την περίοδο όμως και τι σχέση έχει με το βασιλιά Γεώργιος τον Α;

Οι Βρετανοί παραχωρούσαν τα νησιά, προίκα στο νέο βασιλιά της Ελλάδας, σε ανταπόδοση του όρου που είχαν θέσει: Ότι ο νέος μονάρχης δε θα επιβουλευόταν τα εδάφη της Οθωμανικής αυτοκρατορίας. Και ο νέος μονάρχης ήταν ο Γεώργιος ο Α’, επί της βασιλείας του οποίου η Ελλάδα πήρε, με το σπαθί του πολέμου, τη Θεσσαλία, την Ήπειρο, τη Μακεδονία, την Κρήτη και τα περισσότερα νησιά του Αιγαίου…

Όπως χαρακτηριστικά γράφει το historyreport η αγγλική κατοχή στα Ιόνια νησιά ονομαζόταν επίσημα Προστασία. Προστασία της ανεξάρτητης πολιτείας των Επτανήσων, όπως αναφερόταν στη συνθήκη της Βιέννης, το 1815. Νωρίτερα, λεγόταν, απλά, κατοχή. Την ημέρα της ένωσης με την Ελλάδα, ένας ανώνυμος χρονικογράφος έγραψε: «Οι Άγγλοι εκάθησαν εις την Επτάνησον χρόνους 54, μήνας 8 και ημέραν μίαν». Ήταν 21 Μαΐου 1864. Μετά την παράδοση, ο αρμοστής Στορξ πέρασε στο Κατάκωλο και πρόσφερε τη σημαία της Επτανησιακής Πολιτείας στον βασιλιά Γεώργιο. Στις 29 Ιουνίου, ο Γεώργιος πατούσε το πόδι του στην Κέρκυρα, πρώτο σταθμό της περιοδείας του στο Ιόνιο. Στις 29 Αυγούστου, οι πληρεξούσιοι από τα Επτάνησα γίνονταν δεκτοί με ζητωκραυγές στην εθνοσυνέλευση που ετοίμαζε το νέο σύνταγμα της Ελλάδας…

Γιατί οι Άγγλοι ήθελαν να απαλλαγούν από τα Επτάνησα

Από καιρό οι Άγγλοι ήθελαν να απαλλαγούν από τα Επτάνησα. Με ευχαρίστηση θα τα παραχωρούσαν στην Ελλάδα, αν δεν υπήρχε ο βασιλιάς Όθων και η εμμονή του στη Μεγάλη Ιδέα. Με κανέναν τρόπο δε ήθελαν να θιγεί η ακεραιότητα της Οθωμανικής αυτοκρατορίας, εκτός αν ήταν να ωφεληθούν οι ίδιοι. Στη στροφή της 10ετίας του 1850 προς 1860, αγγλόφιλοι στα Επτάνησα προωθούσαν ένα φιλόδοξο σχέδιο: Τη δημιουργία της Επτανησιακής Ηγεμονίας που θα περιλάμβανε τα Ιόνια νησιά, τη Θεσσαλία και την Ήπειρο, με ηγεμόνα τον πρίγκιπα Αλφρέδο, δεύτερο γιο της Βικτορίας.

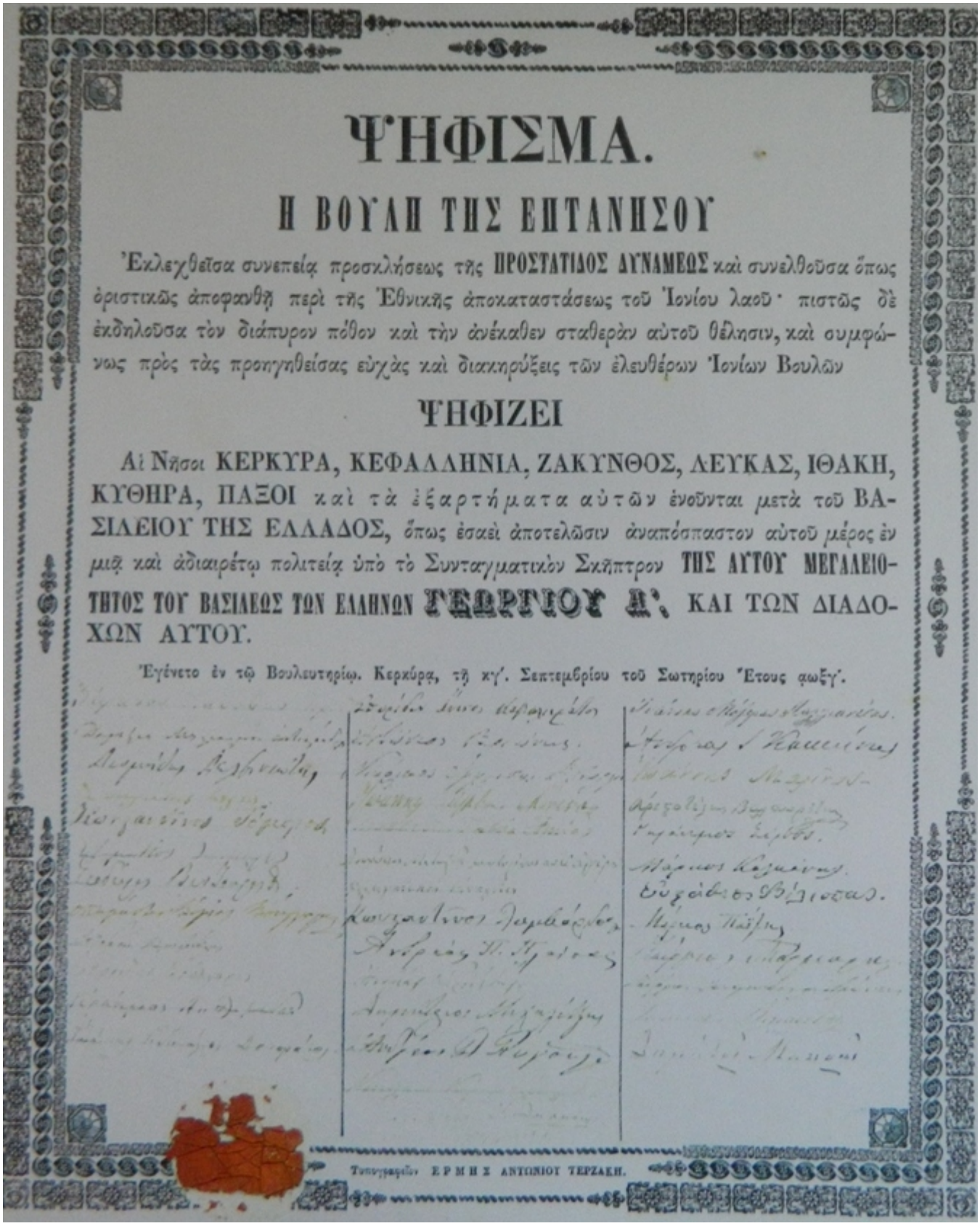

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Η ΒΟΥΛΗ ΤΗΣ ΕΠΤΑΝΗΣΟΥ

Ἐκλεχθεῖσα συνεπείᾳ προσκλήσεως τῆς **ΠΡΟΣΤΑΤΙΔΟΣ ΔΥΝΑΜΕΩΣ** καὶ συνελθοῦσα ὅπως ὁριστικῶς ἀποφανθῇ περὶ τῆς Ἐθνικῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ Ἰονίου λαοῦ· πιστῶς δὲ ἐκδηλοῦσα τὸν διάπυρον πόθον καὶ τὴν ἀνέκαθεν σταθερὰν αὐτοῦ θέλησιν, καὶ συμφώνως πρὸς τὰς προηγηθείσας εὐχὰς καὶ διακηρύξεις τῶν ἐλευθέρων Ἰονίων Βουλῶν

ΨΗΦΙΖΕΙ

Αἱ Νῆσοι **ΚΕΡΚΥΡΑ, ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ, ΖΑΚΥΝΘΟΣ, ΛΕΥΚΑΣ, ΙΘΑΚΗ, ΚΥΘΗΡΑ, ΠΑΞΟΙ** καὶ τὰ ἐξαρτήματα αὐτῶν ἑνοῦνται μετὰ τοῦ **ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**, ὅπως ἐσαεὶ ἀποτελῶσιν ἀναπόσπαστον αὐτοῦ μέρος ἐν μιᾷ καὶ ἀδιαιρέτῳ πολιτείᾳ ὑπὸ τὸ Συνταγματικὸν Σκῆπτρον **ΤΗΣ ΑΥΤΟΥ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΗΤΟΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α'.** ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΑΔΟΧΩΝ ΑΥΤΟΥ.

Ἐγένετο ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ. Κερκύρᾳ, τῇ κγ'. Σεπτεμβρίου τοῦ Σωτηρίου Ἔτους ᾳωξγ'.

Τυπογραφεῖον ΕΡΜΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΤΕΡΖΑΚΗ.

Η έξωση του Όθωνα, τον Οκτώβρη του 1862, έκανε το σχέδιο να ατονήσει. Ο πρίγκιπας Αλφρέδος προοριζόταν πια για βασιλιάς των Ελλήνων. Τον Νοέμβριο του 1862, ο πρωθυπουργός της Αγγλίας κάλεσε τον Χαρίλαο Τρικούπη, επιτετραμένο στο Λονδίνο. «Αφού έφυγε ο Όθων», του είπε, «κρατάμε την Κέρκυρα και σας

δίνουμε τα υπόλοιπα νησιά του Ιονίου»…

Οι Άγγλοι μπορεί να ήθελαν τον Αλφρέδο βασιλιά στην Ελλάδα. Δεν τον ήθελαν όμως, οι άλλες τότε μεγάλες δυνάμεις. Οι Άγγλοι προχώρησαν αλλιώς. Στις 10 Δεκεμβρίου 1862, άρχιζε στην Αθήνα η εθνοσυνέλευση που θα οδηγούσε στην εκλογή νέου βασιλιά. Την ίδια μέρα, ο Βρετανός υπουργός Εξωτερικών διαμηνούσε πως «η βασίλισσα δεν θα είχε αντίρρηση να δοθούν τα Ιόνια στην Ελλάδα, αν ο νέος βασιλιάς ήταν αρεστός στους Βρετανούς». Και, στην Αθήνα, έφτανε μήνυμα που δεν έπαιρνε παρερμηνείες: «Προκειμένου να στηριχτεί η μοναρχία στην Ελλάδα, η βασίλισσα Βικτορία ήταν πρόθυμη να ανακοινώσει στη βουλή των λόρδων και στο αγγλικό κοινοβούλιο την ένωση των Επτανήσων με την Ελλάδα. Όμως, η προσφορά δεν ίσχυε, αν οι Έλληνες εξέλεγαν βασιλιά που δημιουργούσε υποψίες ότι θα ακολουθούσε επιθετική πολιτική προς την Τουρκία»…

Ο αρμοστής Στορξ και η προκήρυξη εκλογών

Η εθνοσυνέλευση ψήφισε να δοθεί το στέμμα της Ελλάδας στο 18χρονο γιο του νέου βασιλιά της Δανίας, με το όνομα Γεώργιος Α’. Οι Άγγλοι έμειναν ευχαριστημένοι. Στις 13 Ιουλίου του 1863, μια διεθνής συνθήκη έδινε στα Επτάνησα το δικαίωμα να ενωθούν με την Ελλάδα «εφόσον αυτό επιθυμούσε ο λαός τους». Ο αρμοστής Στορξ διέλυσε το κοινοβούλιο της Επτανησιακής πολιτείας και προκήρυξε εκλογές για τις 19 Σεπτεμβρίου. Παρουσιάστηκε ο ίδιος μπροστά στους νεοεκλεγέντες με το ερώτημα, αν ο λαός επιθυμεί την ένωση με την Ελλάδα. Πήρε την απάντηση με ψήφισμα στις 23 Σεπτεμβρίου 1863: «Αι νήσοι Κέρκυρα, Κεφαλληνία, Ζάκυνθος, Λευκάς, Ιθάκη, Κύθηρα, Παξοί και τα εξαρτήματα αυτών ενούνται μετά του βασιλείου της Ελλάδος, όπως εσαεί αποτελώσιν αναπόσπαστον αυτού μέρος εν μιά και αδιαιρέτω πολιτεία, υπό το συνταγματικόν σκήπτρον της Αυτού Μεγαλειότητος του βασιλέως των Ελλήνων Γεωργίου του Α’ και των διαδόχων αυτού».

Τα θεμέλια για την τελική ευθεία μπήκαν στις 14 Νοεμβρίου 1863 με την υπογραφή της συνθήκης του Λονδίνου που παραχωρούσε τα Επτάνησα στην Ελλάδα. Δυο μέρες αργότερα, στις 16 του ίδιου μήνα, ο Γεώργιος ορκιζόταν βασιλιάς των Ελλήνων. Στις 29 Μαρτίου 1864, ανακοινώθηκε η τελική συμφωνία: Τα νησιά παραχωρούνταν στην Ελλάδα ως προίκα στον Γεώργιο. Δυο μήνες, αργότερα, στις 21 Μαΐου, ο Θρασύβουλος Ζαΐμης, σε επίσημη τελετή στην Κέρκυρα, παραλάμβανε τα Επτάνησα ως πληρεξούσιος του Γεωργίου Α’.